

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

823. An beneficium per simoniam, aut altàs sine vero titulo obtentum
permutari possit cum alio beneficio, ita ut interveniente auctoritate
Superioris recipientis resignationem in eo jus acquirat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

hanc primam sui institutionem non est beneficium, seu non datur in titulum perpetuum, habentem annexum obsequium aliquod spirituale, Paris. l.2.q.1.n.25. secus est, dum praestimonium est beneficium, uti hodieum fere sunt pluraque; præferunt in Hispania. Chok. loc.cit.n.2. & 3.

7. Respondeo septimò: neque permutari potest beneficium cum Commenda temporali, seu beneficio ad tempus commendato; quia Commendatarius nullum jus seu titulum habet in tali beneficio, sed solam administrationem. Paris. l.2.q.17.n.2. & 3. Chok. loc.cit.c.7.n.2. & 3. qui tamē hanc addit limitationem: nisi Pontificis auctoritate expediatur permutatio, citans pro hoc Gammar. ad c. licet. de rer. perm. in 6.n.88. assertit tamen Castrop. loc. max. citando. Probabilius & has Commendas permutari posse auctoritate illius, qui eas commendavit; eo quod hāc auctoritate transferri posse jus illud temporale, quod talis Commendatarius habet. Quod ipsum tamē Castrop. intelligere videtur non de permutatione talis commenda cum beneficio, sed de permutatione talium commendarum inter se. De commenda autem perpetua, quod permutari posse cum beneficio, vix dubium est, ut propter quam consequitur Commendatarius jus in illo beneficio & titulum (succedit enim commenda perpetua loco tituli). Castrop. loc. cit. cum communi) s. citique fructus suos; quales ferè hodieum sunt commendæ, cùm parum, aut nihil distent ab aliis provisionibus beneficiorum. Chok. loc.c.7.n.4. f.6. dicens se non videre, quid intercedat, quod minus indistinctè permittentur. Castrop. de benef. d.6. p.3. §.2.n.2. citans Azor. p.2.6.29. q.11. Garc. p.11. c. 4.n.12. id quidem affereus indistinctè de beneficiis datis non in titulum, sed in commendam, ac citans pro hoc plures, intelligendus tamē non nisi de datis in commendam perpetuam; loquitur enim, ut constat ex iis, quæ addit n.13. de beneficiis, quæ quia commendata sunt, reservata sunt Papa, qualia non sunt, nisi quæ in perpetuum commendantur, nempe à Papa, quorum permutationem, ait ibidem, fieri non posse nisi coram Papa.

8. Respondeo octavo: Neque denique permutari potest cum beneficio Ecclesiastico titulus patrimonii, quo quis promotus est ad Ordines, adeoque fungens vice beneficii; sed quod titulus ille non sit beneficium; cùm beneficium debeat esse perpetuum, nimirum absolutè & per se, hoc est, fundatione respectu singulorum possessorum duratione quadam stabili ad cujusque possessoris vitam, quod tali titulo non competit. Chok. loc.cit. c.13. ex Boëtio Epo. in Clem. unic. de rer. permut. v. si que beneficia, imò addit Chok., cùm dictus titulus sit quid mere temporale, commutare cum illo beneficium fore simoniacum.

Quæstio 822. An, & qualiter beneficium reale cum beneficio fictilio, quod de pertica nominatur, permutari possit?

R Espondeo, talem permutationem (dum v. g. habens beneficium, quod optat in alium carentem beneficio transferre, ut facilius hanc translationem perficiat, cum resignatio in favorem coram Ordinario fieri nequeat, sicut, alium habere beneficium, & cum illo fictio beneficio suum reale permutat) fieri non posse, & esse nullam. Chok. de perm. p. 1.c.1.n.20. (qui etiam n.21. addit talem permutationem uti simoniacam & fraudulentam re-

probari à Pio IV. in Constit. quæ incipit: *Sanctissimus in Christo Pater. Ubi etiam locorum Ordinarii interdixerit, ne resignations ex causa ejusmodi permutationis cum beneficio de pertica, seu quovis alio quocunque nomine sic dolosè, & in fraudem nominato, facta vel facienda tanquam fraudulentas admittere præsumant*) Less. l.2. c.34.n. 200. Azor. p.2.l.7.c.29.q.16. citans quoque eandem Pl. IV. Cöltütionem. Castrop. de benef. d.6. p.3. §.2. n.16. citans Suar. To. 1. de relig. l.4. de simon. c.30.n.19. contra Rebuff. in pr. p.3. tit. de permut. n.14 putantem, talem permutationem fieri posse, & esse validam; & eo quod nullius interficit hæc permutatio quām compartis seu compermutantis, dum sit alium carere beneficio, nulla per hoc fit injuria; cūm, qui dedit rem suam alteri permutacionis gratiā, possit dein suo jure cedere, & nolle vicisim rem alterius recipere, sed eam gratis alteri condonare, absque eo, quod per hoc irritetur permutatio. Quin etiam si bona fide id fecit, nesciens alterum carere vero beneficio, possit redire ad suum beneficium, & alterum cogere, ut acceptum restituat, vel ut implete contractum. Item contra Lott. l.1. q.31.n.25. dicentem: defectus dotis, quam beneficium prius habuit, & dein amisit, non operatur, ut non sit amplius beneficium, sed ut dicatur beneficium de pertica & impermutabile ob præsumptam fraudem, quā ideo cessante adhuc posset fieri permutatio, & sustineretur; pro quo citar Decim conf. 210. n. 5. & Gomef. l. 1. decif. 28. Idem tenet Ventr. To. 2. annor. 4. §.2. n.40. Verum manifesta est in contrarium responsio nostra ratio, nempe quod permutatio generatim sumpta est certa rei ad alteram mutus præstat. l. 1. ff. de rer. permut. Adeoque res, quæ nusquam est, nec dari, nec permutari potest. Ac ita, si de facto nulla est res, quæ transferatur, seu vicisim præstetur, non tam celebratur permutatio, quam donatio, ad eoque in presente non fit resignatio permutacionis gratiā, sed purè resignatio & translatio in favorem, cui Superior non consentit (nec consentire potest, si est Ordinarius) quia non consentit nisi resignationi facta ex causa permutacionis, quam credit celebrari, Castrop. Azor. ll. cit. & vel sic collatio, per fraudem & errorem, qui huic dispositioni seu collationi causam dedit, extorta est nulla. Less. loc.cit.in fine.

Quæstio 823. An beneficium per simoniam, aut alias sine vero titulo obtentum permutari possit cum alio beneficio, ita ut interveniente auctoritate Superioris recipiens resignationem in eo jus acquirat?

R Espondeo negativè. Cūm enim quis non nisi rem suam, seu in qua jus habet, permutare valeat, compermutans recipiens tale beneficium, quod alter simoniacè, seu alias sine vero titulo habebat, in eo jus acquirere nequit. Idque non solum non vi permutacionis, sed nec quod illud nova Superioris auctoritate consequi videatur; Superior siquidem causâ permutacionis conferens beneficium, non simpliciter & liberè beneficium confert, sed ob permutacionem: ergo, cūm permutatio sit irrita, Superior non haber voluntarem beneficium illud conferendi. Ita ferè Azor. p.2.l.7.c. 29.q.19 citans Gamb. de permut. benef. p.2.c.1.s. qui sic sentire testetur Abb. Imol. Jo. And. Federicum, &c.